

Kemetyl

Sikkerhetsdatablad

Ifølge Forordning (EU) nr. 453/2010

AVSNITT 1 IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn : KEMETYL R-GLYKOL FROSTVÆSKE LONGLIFE
Artikkel nr. : 7401, 7402

1.2. Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og bruksområder som frarådes

Bruksmåter : SU21 Konsument produkt. Bilvedlikehold. PC4 Frostvæske.

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør : Kemetyl Norge AS
Delitoppen 3
1540 Vestby, Norge
Telefon : +47 64 98 08 00
E-mail : msds@kemetyl.com
Hjemmeside : www.kemetyl.com

1.4. Nødtelefonnummer

NØDTELEFONNUMMER, bare for DOKTORER/BRANN BRIGADE/POLITI:
NO - Telefon : +47 64 98 08 00

(Bare i kontortiden)

NØDTELEFONNUMMER:
Giftninformasjonen

+47-22 59 13 00

(Døgnet rundt)

AVSNITT 2 FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering (99/45/EF) : Helsekadelig.
CLP klassifisering (EF) nr. : Akutt giftighet, kategori 4. Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering, kategori 2.
1272/2008

Helsefare : Farlig ved svelging. Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
Fysiske/kjemiske risiko : Ikke klassifisert som farlig ifølge gjeldende EU-direktiv.
Miljøfarer : Ikke klassifisert som farlig ifølge gjeldende EU-direktiv.
Andre opplysninger : Oppbevares utilgjengelig for barn. Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

2.2. Etikettelementer

Etikett elementer ((EF) nr. 1272/2008):
Farepiktogrammer :

Signalord : Advarsel

H- og P-setninger : H302 Farlig ved svelging.
H373 kidneys Kan forårsake nyreskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P270 Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

Kemetyl

Sikkerhetsdatablad

Ifølge Forordning (EU) nr. 453/2010

P301+P312 VED SVELGING: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag.

P501 Innhold/beholder leveres til godkjent mottaksstasjon.

Ytterligere merking (99/45/EU og/eller 1272/2008/EU)

: Inneholder: 1,2-Etandiol

: Hvis blandingen er merket i henhold til Forordning (EF) 1272/2008, emballasjen skal (også) inneholde følgende ordlyd: Inneholder: Kaliumhydroksid

Andre opplysninger

: Ifølge direktiv 99/45/EF emballasje skal være forsynt med følbare advarselsmerking. Ifølge Rådsforordning nr. 1272/2008, emballasje skal være forsynt med følbare advarselsmerking.

AVSNITT 3 SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Blandinger

Produkt beskrivelse : Blanding.

Opplysninger om farlige innholdsstoffer:

Komponentsnavn	Konsentrasjon (w/w) (%)	CAS nr.	EF-nummer	Symboler	R-setninger
Kaliumhydroksid	0,1 - < 1	1310-58-3	215-181-3	C	22-35
1,2-Etandiol	> 75	107-21-1	203-473-3	Xn	22

For den fulle teksten til R-setningene nevnt i denne Seksjonen, se Seksjon 16. Grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen, og om relevans, se Seksjon 8.

Komponentsnavn	REACH nr.	Fareklasse	Piktogrammer	H-setninger
Kaliumhydroksid	01-2119487136-33	Acute Tox. 4; Skin Corr. 1A; Met. Corr. 1	GHS05; GHS07	H302; H314; H290
1,2-Etandiol	01-2119456816-28	Acute Tox. 4; STOT RE 2	GHS07; GHS08	H302; H373

For den fulle teksten til H-setningene nevnt i denne Seksjonen, se Seksjon 16.

AVSNITT 4 FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Førstehjelpstiltakene

- Innånding : Flytt den eksponerte til frisk luft. Kontakt lege ved illebefinnende.
- Hudkontakt : Ta av gjennomfuktete klær. Før tørking, vask huden med mye vann og såpe.
- Øyekontakt : Skyll straks med store mengder vann i min. 15 min. Fjern evt. kontaktlinser. Kontakt lege ved fortsatte symptomer.
- Svelging : Fremkall ikke brekninger. Skyll munnen. Gis å drikke 1 glass vann. Gi aldri noe gjennom munnen til en bevisstløs person. Kontakt lege omgående ved illebefinnende.

4.2. Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Effekter og symptomer

- Innånding : Kan forårsake hodepine, svimmelhet eller kvalme.
- Hudkontakt : Kan forårsake tørr hud.
- Øyekontakt : Kan forårsake stikke eller rødhet.
- Svelging : Kan forårsake kvalme, oppkast og diaré. Kan forårsake kvalme, ubehag og shortness av pust eller andenød. Kan i alvorlige tilfeller forårsake bevisstløshet og død.

4.3. Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og spesiell behandling er nødvendig

Kemetyl

Sikkerhetsdatablad

Ifølge Forordning (EU) nr. 453/2010

Beskjed til lege :
Generelle : Risiko for metabolsk acidose.

AVSNITT 5 BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slukningsmidler

Brannslukningsmidler

Egnet : Carbondioxid (CO₂). Alkoholbestandig skum. Pulver. Vanntåke.
Uegnet : Ingen kjent.

5.2. Spesielle farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Særlige eksponeringsfarer : Ingen kjent.
Farlige termiske nedbrytnings- eller forbrenningsprodukter : Karbonmonoksid kan dannes ved ufullstendig forbrenning.

5.3. Anvisninger for brannvesen

Særlig verneutstyr for brannslukkingsmannskaper : Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon.

AVSNITT 6 TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige sikkerhetstiltak, personlig verneutstyr og nødprosedyrer

Personlige forholdsregler : Sklifare. Spill samles øyeblikkelig opp. Bar vernesko med sklisikre såler. Unngå kontakt med sølt eller utsluppet materiale. Se også avsnitt 8. Dampene er tyngre enn luft. Damp kan akkumuleres i lavtliggende hulrom og i lukkede rom og kan medføre kvelningsfare.

6.2. Miljøverntiltak

Miljømessige forholdsregler : Forhindre utslipp til kloakk, overflate- og grunnvann. Store utslipp: begrenses med grøfter.
Andre opplysninger : Varsle myndighetene dersom det er sannsynlig at det oppstår eksponering overfor allmennheten eller miljøet.

6.3. Metoder og utstyr til skadebegrensning og opprensning

Metoder til opprydning : Spill samles opp i beholdere. Spill tas opp med sand eller annet inert materiale. Leveres til godkjent mottak. Rengjør skitne overflater med rikelige mengder vann og såpe

AVSNITT 7 HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering : Håndter i overensstemmelse med gjeldende hygiene- og sikkerhetsforskrifter på godt ventilerte steder. Unngå innånding av damp. Unngå kontakt med huden og øynene.

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, herunder eventuelt inkompatibilitet

Oppbevaring : Oppbevares på et kjølig, tørt og godt ventilert sted (< 35 °C). Oppbevares adskilt fra oksiderende stoffer.
Anbefalt emballasje : Må kun oppbevares i den originale emballasjen.
Uegnede emballasjematerialer : Ingen kjent.

Kemetyl

Sikkerhetsdatablad

Ifølge Forordning (EU) nr. 453/2010

7.3. Spesielle bruksområder

Bruk : Bare i henhold til instruksjonene.

AVSNITT 8 EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametre

Grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen : Ingen grenseverdier for eksponering i arbeidet er fastsatt på dette produkt. Ingen avledet nivå uten virkning (DNEL) er fastsatt på dette produkt. Ingen beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC) er fastsatt på dette produkt.

Grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen (mg/m³):

Kjemiske navn	Land	GV 8 timer (mg/m ³)	GV 15 min. (mg/m ³)	Indikasjon
Kaliumhydroksid	NO	2	-	Takverdier
1,2-Etandiol	NO	10 støv	-	Hud. ; 15 min (mg/m ³) 11,269 damp
1,2-Etandiol	EC	52	104	Takverdi Skin

Avledet nivå uten virkning (DNEL) for arbeidstakere:

Kjemiske navn	Opptaksvei	DNEL, korttid		DNEL, langtid	
		Lokal virkning	Systemisk virkning	Lokal virkning	Systemisk virkning
Kaliumhydroksid	Inhalation			1 mg/m ³	
1,2-Etandiol	Dermal				106 mg/kg bw/day
	Inhalation			35 mg/m ³	

Avledet nivå uten virkning (DNEL) for forbrukere:

Kjemiske navn	Opptaksvei	DNEL, korttid		DNEL, langtid	
		Lokal virkning	Systemisk virkning	Lokal virkning	Systemisk virkning
Kaliumhydroksid	Inhalation			1 mg/m ³	
1,2-Etandiol	Dermal				53 mg/kg bw/day
	Inhalation			7 mg/m ³	

Beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC):

Kjemiske navn	Opptaksvei	Ferskvann	Sjøvann	
1,2-Etandiol	Water	10 mg/l	1 mg/l	
	Sediment	20,9 mg/kg		
	Intermittent water			10 mg/l
	STP			199,5 mg/l
	Soil			1,53 mg/kg

8.2. Eksponeringskontroll

Tekniske krav : Må bare anvendes på godt ventilerte steder. Vanlige forholdsregler ved håndtering av kjemikalier bør følges.

Hygieniske tiltak : Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk.

Personlig verneutstyr:

Effektivitet verneutstyr vaer blant annet avhengig av temperatur og ventilasjon. Innhent alltid sakkyndig råd for lokal gjeldende situasjon.

Vern av kroppen : Normalt ikke påkrevd.

Åndedrettsvern : Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Ved større eksponering bruk egnet åndedrettsvern. Egnet: gassfilter A (brun), klasse I eller høyere for f. eks. Maske i henhold til EN 140.

Kemetyl

Sikkerhetsdatablad

Ifølge Forordning (EU) nr. 453/2010

Håndvern : Spesielle hansker normalt ikke påkrevd.
Øyevern : Bruk egnede vernebriller ved fare for direkte kontakt med øynene.

AVSNITT 9 FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende : Flytende.
Farge : Raud.
Lukt : Karakteristisk.
Luktterskel : Ikke kjent.
pH : Ikke anvendelig. Vannfri.
Vannløselighet : Løslig.
Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann) : -1,36
Flammepunkt : 111 °C (PMcc)
Selvantenningstemperatur : 400 °C
Kokepunkt/kokeområde : 197 °C
Smeltepunkt/smelteområde : -12 °C
Eksplosjonsegenskaper (i luft) : Ikke kjent. Nedre eksplosjonsgrense i luft (%): 3,2 (1,2-Etandiol)
: Øvre eksplosjonsgrense i luft (%): 15,3
Oksidasjonsegenskaper : Ikke anvendelig. Inneholder ikke oksiderende stoffer.
Nedbrytingstemperatur : Ikke anvendelig.
Viskositet (20°C) : 55 mm²/sec (1 mm²/sec = 1cSt)
Viskositet (40°C) : Ikke relevant. Produktet inneholder < 10% stoffer med risiko for aspirasjon.
Damptrykk (20°C) : 50 Pa
Damptetthet (20°C) : > 1 (luft = 1)
Relativ tetthet (20°C) : 1,1 g/ml
Fordampningshastighet : Ikke kjent. (n-butylacetate = 1)

AVSNITT 10 STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet : Se underavsnitt nedenfor.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet : Stabil under normale omstendigheter.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Reaktivitet : Ingen farlige reaksjoner er kjent.

10.4. Forhold som må unngås

Forhold som skal unngås : Se avsnitt 7.

10.5. Materialer som må unngås

Stoffer som skal unngås : Oppbevares adskilt fra oksiderende stoffer.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige nedbrytningsprodukter : Ikke kjent.

Kemetyl

Sikkerhetsdatablad

Ifølge Forordning (EU) nr. 453/2010

AVSNITT 11 TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Ingen toksikologisk informasjon er tilgjengelig på selve produktet.

Innånding

- Akutt toksisitet : Beregnes LC50: > 2,526 mg/l. Stoffer med ukjent toksisitet: < 1 %. ATE: > 5 mg/l. Lav toksisitet. Ikke klassifisert - basert på tilgjengelige data, kriteriene for klassifisering ikke være oppfylt. Kan forårsake hodepine, svimmelhet eller kvalme.
- Sensibilisering : Inneholder ikke luftveisallergener. Ikke klassifisert - basert på tilgjengelige data, kriteriene for klassifisering ikke være oppfylt.
- Kreftfremkallende : Har ikke inneholde kreftfremkallende stoffer. Ikke klassifisert - basert på tilgjengelige data, kriteriene for klassifisering ikke være oppfylt.
- Mutagenisitet : Inneholder ikke mutagene stoffer. Ikke klassifisert - basert på tilgjengelige data, kriteriene for klassifisering ikke være oppfylt.

Hudkontakt

- Akutt toksisitet : Beregnes LD50: 5000 mg/kg.bw. Stoffer med ukjent toksisitet: < 1 %. ATE: > 2000 mg/kg.bw. Lav toksisitet. Ikke klassifisert - basert på tilgjengelige data, kriteriene for klassifisering ikke være oppfylt.
- Korrosjon/irritasjon : Langvarig kontakt kan virke avfettende og tørke ut huden.
- Sensibilisering : Inneholder ikke kontaktallergener. Ikke klassifisert - basert på tilgjengelige data, kriteriene for klassifisering ikke være oppfylt.
- Mutagenisitet : Inneholder ikke mutagene stoffer. Ikke klassifisert - basert på tilgjengelige data, kriteriene for klassifisering ikke være oppfylt.

Øyekontakt

- Korrosjon/irritasjon : Lett irritasjon mulig.

Svelging

- Akutt toksisitet : Eksponering for høye konsentrasjoner kan føre til tegn på forgiftning og redusert bevissthet. Kan forårsake kvalme, ubehag og shortness av pust eller andenød. Kan i alvorlige tilfeller forårsake bevisstløshet og død. Beregnes LD50: 5000 mg/kg.bw. Stoffer med ukjent toksisitet: < 1 %. ATE: 500 mg/kg.bw.
- Kronisk giftighet : Mulighet for skade på organ/organsystem ved lengre eksponering. Målorgan(er): Nyrene. Effekt: Kan forårsake nefrolithiasis.
- Korrosjon/irritasjon : Kan forårsake kvalme, oppkast og diaré.
- Kreftfremkallende : Har ikke inneholde kreftfremkallende stoffer. Ikke klassifisert - basert på tilgjengelige data, kriteriene for klassifisering ikke være oppfylt.
- Mutagenisitet : Inneholder ikke mutagene stoffer. Ikke klassifisert - basert på tilgjengelige data, kriteriene for klassifisering ikke være oppfylt.

Toksikologisk informasjon:

Kjemiske navn	Egenskap		Metode	Forsøksdyr
Kaliumhydroksid	NOAEL (fruktbarheit) - anslå	Not reprotoxic		
	Hudirritasjon	Etsende.		Kanin
	Hudsensibilisering	Ikke allergi-fremkallende	-----	Marsvin
	Øyeirritasjon	Etsende.	OECD 405	Kanin
	LD50 (oral)	333 mg/kg bw	OECD 425	Rotte
	Mutagenisitet	Negativ	OECD 471	Salmonella typhimurium
	Gentoksisitet - anslå	Ikke gentoksisk		
NOEL (carcinogenicity) - anslå	Ikke carcinogen			

Kemetyl

Sikkerhetsdatablad

Ifølge Forordning (EU) nr. 453/2010

1,2-Etandiol	NOAEL (utvikling) - anslå	Not teratogenic		
	LD50 (dermal)	10600 mg/kg bw		
	Hudsensibilisering	Ikke allergi-fremkallende	Patch test	Menneske
	Mutagenisitet	Ikke mutagen		
	Genotoksisitet - in vitro	Ikke gentoksisk		
	Hudirritasjon	Ikke irriterende		Kanin
	Hudsensibilisering	Ikke allergi-fremkallende	OECD 406	Marsvin
	NOEL (innånding)	71 mg/m3		
	LD50 (oral)	7712 mg/kg bw	-----	Rotte
	Øyeirritasjon	Ikke irriterende		Kanin
	LD50 (oral) - anslå	500 mg/kg bw		
	LC50 (innånding)	> 2500 mg/m3	-----	Rotte
	LC50 (innånding) - anslå	> 5000 mg/m3		
	NOAEL (oral)	150 mg/kg bw/d	OECD 452	Rotte
NOAEL (utvikling, oral)	250 mg/kg bw/d		Rotte	
NOEL (carcinogenicity, oral)	1000 mg/kg bw/d		Rotte	

Andre opplysninger : 1,2-Etandiol Det er en markant forskjell på den akutte orale toksisitet mellom mennesker og gnagere. Mennesker er mer følsomme enn gnagere. Den beregnede dødelige dosen for mennesker er 100 ml.

AVSNITT 12 ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Toksisitet

Ingen økotoksikologisk informasjon er tilgjengelig på selve produktet.

Økotoksisitet : Beregnes LC50 (fisk): 19574 mg/l. Beregnes EC50 (dafnie): 101 mg/l. Prosentdel av stoffblandingen inneholder stoff(er) med ukjent fare mot vannmiljøet: < 1 . Ikke klassifisert - basert på tilgjengelige data, kriteriene for klassifisering ikke være oppfylt.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet : Ingen spesifikk informasjon kjent.

12.3. Bioakkumuleringspotensiale

Bioakkumulering : Ingen spesifikk informasjon kjent.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet : Hvis produktet kommer ned i jordgrunnen, vil det være svært mobilt og kan forurense grunnvannet.

12.6. Andre negative virkninger

Andre opplysninger : Ikke anvendelig.

AVSNITT 13 INSTRUKSER VED DISPONERING

13.1. Metoder for avfallsbehandling

Kemetyl

Sikkerhetsdatablad

Ifølge Forordning (EU) nr. 453/2010

Reststoffer	: Kast ikke tom emballasje med husholdsavfall. Beholdere kan resirkuleres. Behandle rester og emballasje av produktet som farlig avfall.
Ytterligere advarsel	: Ingen.
Den europeiske avfallskatalogen (EAK)	: Lever farlig avfall i henhold til direktiv 91/689/EØF med avfallskode i henhold til direktiv 2000/532/EF till godkjent mottaksstasjon.
Lokal lovgivning	: Avhending bør være i overensstemmelse med relevante regionale, nasjonale og lokale lover og regelverk. Lokalt regelverk kan være strengere enn regionale eller nasjonale krav, og må følges.

AVSNITT 14 TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. UN-nummer

FN-nummer : Ingen.

14.2. UN-Forsendelsesnavn (UN proper shipping name)

Forsendelsesnavn : Ikke regulert.

14.3/14.4/14.5. Transportfareklasse(r)/Emballasjegruppe/Miljøfarer

ADR/RID (vei / jernbane)

Klasse : Dette produktet er ikke klassifisert i henhold til ADR/RID.

IMDG (sjøfart)

Klasse : Dette produktet er ikke klassifisert i henhold til IMDG.

Havforurensende : Nei

IATA (luffart)

Klasse : Dette produktet er ikke klassifisert i henhold til IATA.

14.6. Spesielle forsiktighetsregler fro brukere

Andre opplysninger : Nasjonale variasjoner kan forekomme.

AVSNITT 15 REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

15.1. Helse-, miljø- og sikkerhetsregler/-lover som er spesifikke for stoffet eller blandingen

EU-retningslinjene : Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP), og øvrige forskrifter.

Andre opplysninger : Ikke anvendelig.

AVSNITT 16 ANDRE OPPLYSNINGER

16.1. Andre opplysninger

Informasjoner i dette sikkerhetsdatablad er i henhold til (EF) nr. 1907/2006 datert 18 desember 2006 og i henhold til vår nåværende viten og erfaring.på utgitt dato. Det er brukeren sin plikt å bruke produktet sikkert og å følge gjeldende lover og regler. Dette sikkerhet datablad utfyller tekniske datablad, men ikke erstatte dem, og gir ingen garanti med hensyn til produktets egenskaper.

Brukere bør være oppmerksomme på at bruk av produktet til andre formål enn det produktet er produsert for kan utgjøre en potensiell risiko.

Endret eller ny informasjon i forhold til tidligere utgaver markert med en asterisk (*).

Full tekst for R-sætninger angivet i afsnit 3:

R22 Farlig ved svelging.

Kemetyl

Sikkerhetsdatablad

Ifølge Forordning (EU) nr. 453/2010

R35 Sterkt etsende.

Fuld tekst for H-sætninger angivet i afsnit 3:

H290 Kan være etsende for metaller.

H302 Farlig ved svelging.

H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Historie

Dato tiende utgave : 02-01-2013